

Geografia regionu

Autor: Monika Kresa

Śląsk północny to jednostka dialektologiczna, region wyróżniany w podziałach dialektu śląskiego. W tym ujęciu Śląsk północny to obszary skoncentrowane wokół Opola i Kluczborka z granicą wyłączającą Brzeg i Strzelce Opolskie. Czasem ze względu na nazwę największego miasta bywa nazywany Śląskiem Opolskim lub Opolszczyzną. Utożsamianie jednak Śląska północnego ze Śląskiem Opolskim jest uproszczeniem. Nazwa Śląsk Opolski (Opolszczyzna) w opracowaniach historycznych odnosi się do historycznych ziem Górnego Śląska, które po pierwszej wojnie światowej zostały włączone do Niemiec lub jako określenie dawnego księstwa raciborsko-opolskiego, nie zaś jako termin dialektologiczny. Podobnie nie ma podstaw utożsamianie Śląska północnego z województwem opolskim, gdyż ich granice się nie pokrywają. Pod względem ukształtowania powierzchni Śląsk północny należy do terenów nizinnych. Na zachodnich obrzeżach tak rozumianego Śląska północnego znajduje się największy park krajobrazowy Opolszczyzny: Stobrawski Park Krajobrazowy. Obejmuje on leśne, łąkowe i wodne ekosystemy jednej z nielicznych pozostałości śląskiej puszczy – Borów Stobrawsko-Turawskich. Park liczy ponad 50 tys. hektarów. Również tutaj znajdują się największe na Śląsku obszary wydmore, olbrzymie bory i łągi. Zarybione zbiorniki wodne są siedliskiem rybołowa, kormorana, orła bielika oraz czapli siwej. Nizinny krajobraz Śląska Opolskiego urozmaica dorzecze Odry oraz nieduże odcinki Nysy Kłodzkiej i Małej Panwi. Dolina Małej Panwi to jeden z najciekawszych pod względem przyrodniczym regionów Opolszczyzny. Rzeka wraz ze swymi starorzeczami stanowią doskonałe siedliska dla rozwoju zbiorowisk wodnych i szuwarowych (grązel żółty, grzybienie białe, czermień złota). Na terenie doliny spotkać można około 30 gatunków roślin chronionych, między innymi: długosza królewskiego, salwinię pływającą, widłaczka torfowego, rosiczkę długolistną, rosiczkę okrąglistą, kruszczyka błotnego. Położony na wschód od Odry obszar województwa opolskiego charakteryzuje się obfitym zalesieniem, natomiast zasadniczym elementem krajobrazu położonego na zachód od Odry są pola orne, pokryte łanami pszenicy, jęczmienia i buraków cukrowych.